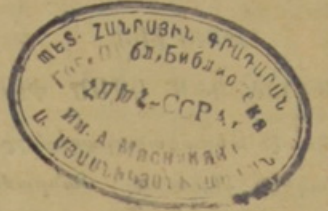

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՂԱՔԻ յԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՅԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՑԷ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱՀԻՐԷ

Administration du journal armenien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱՃՆԵԳԻՆ

Եղիպտոս Արտատպարան	Ողջ	Գրք.	Շիշիկ
Տարեկան		100	20
Վեցամսեայ		50	10
Եռամսեայ		25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նամակ և դրամ ղրկել վարչարան հասցեին:
Չեսացիները ետ չեն դարձնիր:
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր Փաշա Խալիժ, քրտնոսկի
գծին վրայ, Գաֆէ Կար տը Ֆրանսի րաստօթիմ մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
Օ Ր Ա Ց Ո Յ Ց Ը

Շ. 16 Յուլիս

Խելացիներու հետ քաղաք խե-
լացի կ'ըլլայ:

Կիր. 17 Յուլիս

Բարեկեցական պատգամ վարչարանին:

Ճշմարտութիւնն ամենեւին չը
վախճար մանրակրկիտ քննութենէ:

Քշ. 18 Յուլիս

Պաշտ:

Հարստութիւնն, ազատութեան
կերպարանքով՝ ստեղծել կ'ըլլայ:

ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ԽՆԴԻՐԸ

Երուսաղէմի հաշիւներուն քննիչ
Յաննիս Ժողովին առջեւ Ղեւոնդ վարչ-
պետ Մագսուտեանի բռնած ըն-
թացքը և սուած նախնական բա-
ցատրութիւնները, զորս այսօրուան
Ազգային լուրերուն մէջ կը ներկա-
յացնենք՝ մեր վրայ այն տպաւորու-
թիւնը կը թողնէ որ ելեւմտից Տե-
սուլը չըմբռնէր իրեն վրայ ծանրա-
ցող ամբաստանութեան հանգաման-
քը և նշանակութիւն չընծայեր անոր
հետեւանքներուն:

Ղեւոնդ վարչապետ որ տարի-
ներով Երուսաղէմի վանքին գանձը և
հաշիւները իր ափին մէջ պիտի
բռնելէ և ամեն հնարասր օրինա-
գանցութիւն գործելէ ետքը իրեն
դէմ բարձրագոյն գանգատները առ-
համարհելու, հաշուեպահանջ միա-
բանները հարուածելու և իր Պատ-
րիարքին դէմ ալ բացէ ի բաց ըմ-
բոստանալու համարձակեցաւ՝ գար-
մանալի չէ եթէ հիմա Ազգային կեդ-
րոնական իշխանութեան հետ ալ
խաղայ, քանի որ իրեն օժանդակ և
պաշտպան կ'ունենայ ազգեցիկ միա-
բաններէն մի քանին, որոնց մէջ ա-
մենէն նշանակելին և ամենէն վտան-
գաւորը եղած է ցարգ՝ Երուսաղէմի
փոխանորդը Գէորգ Եպիսկոպոս Ե-
րէցեան:

Մեզի իրաւունք չէ տրուած գեռ
հրապարակ հանելու այն մեքենայու-
թիւնները և դարձեալ քննելը որ
կատարուած են Երուսաղէմի հայու-
կան գործին շուրջը բաւական է

յիշեցնել միայն անոնց երկու ծանօթ
հետեւանքները, այսինքն իզմիրեան
Սրբազանի ներկայացուիլը իբրեւ
«խռովարարներու պարագլուխ» և
յետոյ՝ Երուսաղէմի Տէֆ՝Մէրտար է-
ֆէնտիին նշանակուիլը իբրեւ հաշ-
ուեքնիչ: Միւս թարակա՝ է որ եր-
կու Պատրիարքները յաջողեցան Կ.
Պոլիս փոխադրել տալու հաշուեքն-
նութեան գործը և վանքը առայժմ
խոտափեցաւ կառավարական միջա-
մատութեան վտանգէն, սակայն որով-
հետեւ չար հոգին դեռ անբուժ կը
հսկէ՝ վերջնական ելքի մասին
մեծ մտահոգութիւն կը տիրէ մայ-
րաքաղաքի ազգային շրջանակներուն
մէջ:

Երբ Ռուսաստանի մէջ Պօլժէ-
նիայի օրէնքը հաստատուեցաւ, 1836
ին, և երբ, երկու տարի առաջ մեր
եկեղեցապետական կալուածները զը-
րաւուեցան՝ ռուս կառավարութիւնն
իր տնօրէնութիւնները կ'արդարա-
ցնէր յայտարարել տալով թէ անոնց
բուն նպատակն է հայոց հանրային
զրամներուն մատակարարութիւնը
կանոնաւորել և զեղծութիւնէ ազա-
տել: Ինչ պիտի ըսէինք, եթէ թիւրք
կառավարութիւնն ա, մեր վեղարա-
ւորներուն ընթացքը պատրուակ
բռնելով այդպէս բան մը ընէր, այ-
սօր՝ Երուսաղէմի վանքին, վաղն ալ
ուրիշ ազգային հաստատութիւննե-
րու համար:

Ահա ուրեմն, Երուսաղէմի միա-
բանները ինչպէս կը կատարեն ի-
րենց նուիրական ուխտը իրենց կը-
րօնական կարգին, իրենց վանական
եղբայրութեան և իրենց օրինաւոր
իշխանութեան նկատմամբ:

Միայն վերջին տասնը հինգ տա-
րուան մէջ՝ Թուրքիոյ հայ ժողովրդէն
կառավարութեան ձեռքով իսկ, 40
հազար սկի տուրք կորցել, Ազգե-
սանդրիոյ մէջ վանքապետական ահա-
գին հող մը (կէս գնով): ձեռքէ հա-
նել, բարեւէրներէ մեծաքանակ նը-
ւերներ գանձել, և այսօր՝ բազմա-
կարօտ ազգին վրայ նորէն 25-30000
սկիի պարտք մը բեռնել, և ինչ
արդիւնքի, ինչ ջանքերու, և ինչ
ծառայութիւններու փոխարէն՝ Երու-
սաղէմի ամէն կողմը բարձրացող, և

տարուէ տարի զարմանալի կերպով
աւելցող եւրոպական փառաւոր հաս-
տատութիւններու դէմ մենք գեռ
ինչ ունինք հոն, եթէ ոչ ողորմելի
«Ժառանգաւորաց» մը, և վանական-
ներ՝ որոնց ամենամեծ մասին առօր-
եայ հոգը կը կայանայ ուտելու, խը-
մելու և զուարճանալու մէջ, իւր սա-
րքն, և որոնց կեանքի նպատակն է՝
ակներեւ զեղծութիւնով դրամ գիլել:

«Լուսաբեր»ի 16-21 թիւերուն
մէջ երեւցած «Ս. Երուսաղէմի Մի-
տրան»ի յօդուածներուն շարքէն
այնպէս կը հասկցուէր թէ երիտա-
ւորդ միաբաններէն սմանք վանքը իր
ամօթալի և կարատարի վիճակէն ա-
զատելու ազիւ հոգածութեամբ՝ կա-
նոնաւորութեան և անմիջական բա-
րեկարգութեան պէտքը զգացուցած
են, բայց Ղեւոնդ վարչապետ և իր
խումբը, ամենայն յաջողութեամբ
խզղած են անոնց ձայնը: Միւս տես-
նուած է որ դիվտատոր մը իր ա-
պօրէն հեղինակութեան վերջ տայ
իր կամքովը. չէ՞ որ պիտի ջուր
պէտք է ձուկ որսալու համար, եւ
ամենէն ողբալին այն է որ Տ. Յա-
րութիւն Պատրիարքն ալ փոխանակ
իր պաշտօնավարութեան առաջին օ-
րէն իսկ օրէնքը գործադրել տալու,
և իր համբաւեալ խստութեան և
տնտեսագիտութեան համեմատ միշտ
կանոնաւոր հաշիւ պահանջելով՝ թող
սուած է որ իր վտանգութիւնը չա-
րաչար գործածուի, և օրինապա-
հանքները իբրեւ «խռովայողներ»
նկատուին, կացութեան ներկայ առ-
տիճանին մէջ անօգուտ բան է պա-
տասխանատու փնտռելը, բայց կարելի
է դարման մը խորհիլ անոր նիւթական,
և մանաւանդ բարոյական, հետեւանք-
ներուն դէմ: Երուսաղէմի վանքը կը
վերաբերի ամբողջ հայ ազգին, ուս-
տի ազգային պարտք մըն է որ ա-
մեն թեմերու Գաւառական Ժողովե-
րը կամ Թաղական Խորհուրդները
գրաւորապէս դիմեն Պատրիարքա-
րան և պահանջեն Երուսաղէմի հա-
շիւներուն խիստ և անաչառ քննու-
թիւնը: Այդ կերպով, մէկ կողմէ
Ազգ. կեդրոնական իշխանութիւնը
պիտի զղայ որ հայ ժողովուրդը
տնեգոտ հետաքրքրութեամբ կ'ապա-
սէ կատարուելը քննութեան ելքին,

և միւս կողմէ՝ Ղեւոնդ վարչապետ
և իր աջակիցները պիտի հասկնան
թէ խնդիրը չըլուծուի Պրան քա-
նի մը պաշտօնէից հետ համաձայնե-
լով, և թէ հայ ժողովուրդը կը պա-
հանջէ ճանշալ իր նիւթական շա-
հերուն և դարաւոր արածնութիւն-
ներուն դէմ՝ դաւաճանող կրօնաւոր-
ները:

Հայ ժողովուրդը որ իր իրաւ-
ունքներուն համար հոգի հակառա-
կորդներու դէմ կ'ուսելու կը հոգա-
նակի՝ պէտք է հասկնայ թէ ներու-
ղամիտ չէ իր ներքին կեանքը հիւ-
ժող տարրերուն նկատմամբ, թէ չու-
զիւր իր պատրիարքը տեսնել տա-
րաստանալ վարձապետի մը սեղա-
նակից եղած, և Պատրիարքարանի
Պրոպագանդիստական միջոցաւ
ուր կը մաքրուին ամենէն ծանր յան-
ցաւորներն ալ:

Հայ ժողովուրդը պէտք է բոլոր
ուժովը պահանջէ որ այլ եւս որչա-
զիմ մը բաշուի ազգին հաւատարիմ
պաշտօնեաներուն և զեղծարարներուն
մէջտեղ, որպէս զի առաջինները պա-
տուոյ և վտանգաւորութեան արժանա-
նան և վերջինները օրինակելի պա-
տիւններով սանձուին:

Այո՛, այս սկզբունքը թող տրե-
րէ մեր հանրային գործերուն մէջ
Պատկառաքով խոնարհիլ խորհուրդի
և իզմիրեանի նման անշահախնդիր
մշակներու առջեւ, իսկ անորդ փր-
տուի եւմար գաւառի գանձարձակ-
հոգեւորական կամ աշխարհական
որ յայտնի կամ պաշտօնի գործու-
թիւններով իրենց քաւկները կը պա-
րարեն, ինչպէս որ ըրած են Երու-
սաղէմի միաբան «հայր սուրբ»ներէն
շատերը:

Մինչեւ որ ժողովուրդը չը բռնէ
սրբապիղծներու օձիքէն և նախա-
տակած չընէ չարաշահ պաշտօնեանե-
րը՝ մեր ազգային հաստատութիւն-
ները մակարայծներէ մաքրուելիք
չունին:

ԲԱՑՈՒՍԾ Է

«Լուսաբեր»ի բաժանորդագրու-
թիւնը չորս ամսուան համար, Օգոս-
տոսի սկիզբէն մինչեւ Դեկտեմբերի
սկիզբը:

Բաժանորդագրին 33 զր. ողջ:

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԹՈՒՐԹԻՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԴԵՄ ԵՂԱՅ ՓՈՐՁԸ

Կ. Պոլսէն տեղական լրագիրներու հաւաքած նամակներ հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն Սուլթանին դէմ կատարուած փորձին վրայ:

«Պայթումը տեղի ունեցաւ կէս օրէն ետքը ժամը մէկին, երբ Սուլթանը աղօթքը լրացուցած՝ կողքը հեծնելու համար վար կ'իջնէր Եւլաթ քէօշի մօտակայ Համիտիէ մզկիթին առօրեաներէն: Պայթումը սոսկալի եղաւ, դատելով այն աղմուկէն որ քոյացաւ Կ. Պոլսոյ և իր արուարձաններուն մեծ տարածութեան վրայ, այսինքն ոռմբին պայթած տեղէն տասնեակներով քիւմէղը հեռու: Մզկիթին և դրացի տուններուն ապակիները կտոր կտոր եղան:

Եւրոպացիներէն՝ միայն մէկ Լեւստրիացի օրիորդ մը կայ վիրաւորուած: Սպաննուներուն մէջ կը գտնուին կայ սերազուն իշխան Սէլիմ էֆէնտիի դաստիարակը, Պէհա պէյ, սպաներ, զինուորներ, ախոռապետներ և կառավարներ: Զօհերուն վերջին թիւերն են 22 սպաննուած, որոնց մին սպայ և երկուքը զինուոր. իսկ վիրաւորուածները 30 հոգի են, որ փոխադրուեցան Համիտիէ և կիւմիշ Սուլու հիւանդանոցները: Զիւրէն 70ը սպաննուած և վիրաւորուած են:

Սմբն ոք կը վկայէ Սուլթանին պաղարիւնութիւնը, փորձէն ետքը: Սուլթանի զեպան Պ. Փալիշէ, որ Սուլթանին պիտի ներկայանար շնորհակալութեան համար, և որ քիչ վերջ պալատ գնաց Սուլթանին վտանգէն ազատելուն համար իր խնդակցութիւնները յայտնելու՝ ի պրահիմ փաշայէն իմացաւ որ Սուլթանը զինք պիտի ընդունի, և ըստ այնմ ներկայացաւ:

Հարցաքննութիւնները զեռ չեն հաստատած թէ ո՛վ է փորձին բուն հեղինակը: Սմբնէն հաւատարմին այն է որ Երեսասարկ թիւրք իսլամ մըն էր:

Երէկ Կ. Պոլսէն Ալեքսանդրիա հասնող թիւրք պաշտօնատար մը իր բարեկամներէն մէկուն գրած է որ յանցաւորը Զայիզ էֆէնտի անուն սպայ մըն է, հրետանիի գունդէն, որ պայթումին միջոցին սպաննուեցաւ: Կ'երեւի թէ այն պահուն որ Սուլթանը կողք պիտի նստէր, մօտը գտնուող սպայ մը՝ սովորական վայրկեանէն առաջ աղաղակեց «փատիշահմ չօգ եաշա»: Կ'ըսուի թէ ասիկա նշանն էր, որովհետեւ ոռմբը անմիջապէս պայթեցաւ: Այդ սպայն իսկոյն անհերքութեամբ և դեռ չը գտնուի կոր:

ՄԵՐԱՆԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

«Բիրամիտ» օրաթերթը կը հրատարակէ թղթակցութիւն մը Մերսին-Տարսոն-Ատանա երկաթուղիի գծի մասին:

Թղթակիցը դառնապէս կը գանգատի որ թէեւ ընկերութիւնը նիւթագէտ կը յառաջդիմէ, բայց հասարակութիւնը շատ դժգոհ է տնօր մատուցած ծառայութենէն:

Այդ գիծը հաստատուած է 1885ին, 67 քիւմէթը երկայնութեան մը վրայ, բայց այդ գրեթէ մէկ քառորդ տարւան մէջ չեն նորոգուած վայրաշարքը, կաթան, կառախմբը, եւն: Բազմաթիւ արկածներէն հետ մը միայն կը յիշէ. ան-

ցեալ յունիս 27ին Տարսոնէն մեկնող կառախմբը 8 քիւմէթը հեռուն ճամբուն վրայ կանգ առած է կաթալիկ ջուրը շատ մը տեղերէ միահաղոյն դուրս հոսելուն պատճառով: Եւրկերտական ձեռքի գործիք մը չի գտնուելուն համար կարելի չեղաւ օգտուիլ հեռագրական թելերէն, և երեք ժամեր անցան մինչեւ որ մօտակայ կայարանէն օգնութիւն հասաւ:

Կ'ըսէ թէ ջուրը հոսելու համար կողմնական խրամատներ չի գտնուելուն պատճառով ճամբան անդադար կը ծածկուի յորդառատ անձրեւներու հեղեղներէն: Կը պատահի յաճախ որ կառքեր ու սայլեր այդ հեղեղներէն կը տարուին ու կառախմբը ժամերով կը սպասէ ճամբուն վրայ:

Ընկերութեան պաշտօնեաները խզմալու միայն արժանի են: Անոնք կ'աշխատին 12-14 ժամ, քիչ կը վարձատրուին, ու ասոնք բաղկացած են մեծ մասամբ ընտանիքի հայրերէ:

Ժամանակէ մը ի վեր ընդհանուր տեսչութիւնը Մերսինի կայարանին մէջ հաստատեց նպարեղէններու միջնանոց մը իր պաշտօնեաներուն համար, որպէս զի անոնք կառնան ածան գնով իրենց պէտքը հագալ: Ետը դրամագլուխը հայթայթուած են պաշտօնեաներէ որոնց պիտի ծախուի տարածութիւնը: Բայց ընկերութիւնը իր ապրանքը հասարակութեան ալ կը ծախէ ու այսպէս ապօրէն մրցում մը կ'ընէ տեղին վաճառականներուն հետ: Ասոնք հանրագիր մը ներկայացուցին ընկերութեան վարչական խորհուրդի նախագահին և ուրիշ մըն ալ Մուլթասարքին:

Նպարավաճառները այս խնդրանքներուն գեռ գոհացում չեն ստացած: Այս պահաւի արհեստը կը վայելէ, կը հարցնէ թղթակիցը, ինքզինք յարգող ընկերութեան մը համար:

Մերսինէն Տարսոն և Ատանա խըճուղի մը կայ որ շինուած է ժողովուրդին ծախքով: Այսօր այդ խնդրին ողորմելի վիճակի մը մէջ կը գտնուի: Զայն նորոգել տալու ամեն խնդրանքներ ի գերեւ կ'եւեն: Թղթակիցը կ'ըսէ թէ երկաթուղիի ընկերութիւնն է որ մեքենայութիւններով արգելք կ'ըլլայ անոր նորոգութեան, վախճալով որ մի գուցէ գիւղացիները զայն գործածեն իբր նպաստաւոր իրենց փոխադրութեանց համար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱԶԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ԵՒ

ԿԱՒՈՒՄՆԵՐՈՒՆ, ԽԵՒԻՐԸ

Այսօրուան թղթաբերով առնուած... լուրերէն կ'իմանանք թէ Ս. Հայրապետն այցելել է փոխարքային, և զպրոցներուն ու կալուածներուն ետ տրուիլ խնդրել է: Նոյն օրը փոխարքան փոխադարձ այցելութեան եկել է Ս. Հայրապետին:

Մի քանի օր ետքը, Յունիս 27ին (Հ. Տ.), փոխարքային օգնական Սուլթան Գենքալ կ'ըրիմ կ'իջէ այցելելու Ս. Հայրապետին, և աւետեր է թէ «մի քանի օրէն զպրոցները պիտի վերաբացուին» նախ կին օրէնքով, մատակարարութիւնը թող տեսնուի Հայ Եկեղեցիին և Հայ համայնքին, և զբաւեալ կալուածներն ու դրամները պիտի վերադարձուին Ազգին, Սեպտ. ամսուն մէջ, մերթ ընդ մերթ քննութեան ենթարկուելու պայմանով:

Ս. Հայրապետը շատ գոհ թեացել է, և կազմուած անկէ ի վեր (Բիւզանդիոն)

ԵՐՈՒՍԱԶԵՄԻ

ՀԱՅԻՆԵՐՈՒՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Բիւզանդիոնէն կը քաղենք հետեւեալը:

Երուսաղէմի հաշուոց քննիչ Յանն. Նաթողովը Յունիս 12ին Նիստ ունեցաւ: Յանն. Նաթողովին կողմէ եղած հրաւերին համեմատ ներկայացաւ Ղեւոնդ վրդ., որ հարցուց թէ Յանն. Նաթողովը որով իրաւասութեամբ կը հրաւիրէ զինք, իբրեւ ինչ կը նկատէ զինք, ո՞վ է իր ամբաստանիչը, կամ արդեօք իբրեւ ամբաստանեալ կը համարեն զինք, եւն., եւն.:

Ատենապետ վսեմ. Գրիգոր էֆ. խըտրեան և Միհրան էֆ. Սեթեան պատասխանեցին թէ աւելորդ է այսպիսի ձեւաբանութիւններով ժամաւաճառ ըլլալ, որովհետեւ գործը խիստ պարզ է, և անկեղծօրէն նկատուելով, բացատրութեան չի կարօտիր: Ղեւոնդ վրդ. քառորդ դարէ հետէ Երուսաղէմի վանքին Ելեմից Տեսուչն էր: Վերջին 12 տարիներու հաշիւները չէին վաւերացուած Միսրանական ժողովէն և կեդրոնին չէին մատուցուած, ինչպէս, կը պահանջէր օրէնքը: Հիմակ ինք այն հաշիւները մատուցել է կեդրոնին, և եկեր է անձամբ բացատրելու զանոնք: Այս բացատրութիւնն է որ իրմէ պիտի խնդրուի, նոյն իսկ Միսրանութեան օգտին համար, որ այսօր դարձեալ պարտքի առկէ, և Յանն. Նաթողովը Ղեւոնդ վրդ.ին տակիք լուսաբանութիւններով պիտի աշխատի որոշել պարտքին պատճառները, և զայն բաժնաւոր և մէջ մըն ալ պարտք չգոյացնելու միջոցները ծրագրել: Այս նախնական աշխատութեան համար Ղեւոնդ վրդ. պիտի գործակցութիւնն անհրաժեշտ է: Խնացեալը կը պատկանի Ազգ. վարչութեան ուրջման:

Փոխադարձ հաշտարար խօսքերով ողորուած և դիւրացած, հարցումներն ու պատասխանները գոհացուցիչ կերպով շարունակուեցան բաւական ժամանակ, իբրեւ նախապատրաստութիւն կատարելի հաշուերէն: Նույնքան:

Ղեւոնդ վրդ.ի առած բացատրութեանց հիմն ու ուղի ու ծուծն այս է թէ «Երուսաղէմի վանքը միշտ պարտք ունի, և միշտ պարտք ունեցած է. զի մատակարարութիւնն ամեն տարի կը բանայ 1,000 լիւրայէն մինչև 3,500 լիւրա. թէ կեդր. վարչութիւնն ալ գիտէ այսպէս ըլլալը. թէ այն չորս վերջին տարեկան հաշիւներն որք խողովական հաստատութիւն ընդունել էին Պոլսոյ մէջ 13 տարի առաջ. նմանապէս բացով հաւատարակուելու են. ուրեմն կեդրոնն այն ատենէն ալ ճանչցել է վանքին պարտքը. թէ, իր մասին, ինք միշտ բողոքած է արտաքոյ կարգի ծախքերու դէմ, զորոնք իր ստորագրութեամբ, մասնաւոր Տեսուչութիւններն ըրած են Պատրիարքին հրամանաւ. թէ իր գիտողութիւնը արձանագրուած են, զորո կարող է ապացուցանել պաշտօնական թուղթերի մէջ բերելով. թէ վանքն երբեք կանոնաւոր կուտացոյց չէ ունեցած, զի հասցիներն երբեմն պակաս եղած են ենթադրուածէն, մինչ արտաքոյ կարգի ծախքեր հարկ դրած է վանքին սեփական յիմակը. թէ հաշուեխնդիրներուն իրեն դէմ յարուցած խնդրը լոկ անձնական է, և անոնց ալ բուն թելադրիչն է Տ. Յարութիւն Պատրիարքին անձնական սպասաւորը Պ. Աւետիս, որ իրեն դէմ անձնական քնն ունի, զինք ժա.

մանակաւ պատժել տուած ըլլալուն համար,» եւն.:

Ղեւոնդ վրդ.ի առարկութիւններէն ու մանք քննուելու կը կարօտին վարչական սկզբունքի տեսակետով: Սուրհմբ ալ քննուելու կը կարօտին հաշիւներու ճշտութեան տեսակետով:

Ստոյգ է միթէ որ Ելեմից Տեսուչն բոլոր իրաւասութիւնն ու բոլոր պատասխանատուութիւնը կը կայանան մասնաւոր Տեսուչութիւններուն ղրկած հաշիւները դուրս դնելու, արձանագրելու, և տարւոյն վերջը Տեսուչն խողովին մատուցանելու լոկ դրաւ: զրական կամ քարտուղարական աշխատութեան մէջ:

Փալով հաշուական մասին. Ելեմից նոր Տեսուչ Մատթէոս վրդ.ին ղրկած մանրամասնութիւններէն կ'իմացուի թէ Ղեւոնդ վրդ.ին մատուցած 10 տարւան հաշիւներուն մէջ բազում ինչ կայ բացատրութեան կարօտ, իբրեւ մատակարարութեան սխալ, կամ իբրեւ նպատակաւոր արձանագրութիւն:

Բայց նաև բացատրութեան կը կարօտին բազում կէտեր որք բնաւ չեն ալ. նարկուած յիշեալ մատուցուած հաշիւներուն մէջ:

Այս կարգին մէջ առաջին տեղը կը բռնէ Ալեքսանդրիոյ 100,000 լիւրա արժող գետնին 26,000 լիւրայի ծախսիլը՝ գործակցութեամբ Ղեւոնդ վրդ.ին և վահրամ վրդ.ին: Այս գործառնութեան մէջ թէ մէկ և թէ միւս վրդ.ին ստացած միջնորդչէքներուն գումարն ալ ճշտուելու պէտք ունի, քանի որ տարբեր տարբեր սակեր և գումարներ յիշուած են:

Այս վերջին խոշոր խնդրոյն իբրեւ մասնակի բացատրութիւն, կ'ըսուի թէ տուկոսաւոր պարտքին 500 լիւրայի իջնելէն անմիջապէս ետքը, Ղեւոնդ վրդ. վանքին գանձային ոյժ մը հայթայթելու համար, 10,000 լիւրա փոխ առել է 4 օ) տուկոսով, և 10,000 լիւրա ալ Ալեքսանդրիոյ դրամատան մը աւանդ թողել է 4 օ) տուկոսով: Այս կերպիւ վանքը տուկոսի հաշիւէ բան մը չէր կորսնցնել, բայց իր հըրամանին տակ կարեւոր գումար մը կ'ուսնեար, իր կալուածական և այլ դրամական գործառնութիւններն երաշխաւորելու համար: Հաշուեպահանջները կը գանգատին թէ Ելեմից տեսուչն այս վարկն իբրեւ լծակ գործածեց շոկ իր անձնական գործառնութիւնները դիւրացնելու համար, մինչդեռ սա յայտնի է իբրեւ իրաւութիւն թէ 4 օ) ու փոխ առնուած դրամները զեռ կը կենան իբրեւ պարտք, մինչդեռ Ալեքսանդրիոյ Պանքան իր քով աւանդ դրուած 10,000 լիւրան արդէն վճարած է Ելեմից հրաժարեցուցեալ Տեսուչն ստորագրութեան փոխարէն...

Իսկ կառավարութիւնը տակաւին հրաման չէ տուած արտասահմանի եպիսկոպոսոցներուն Էլեմից երթալ հակառակ եղած դիմումներուն:

Կ. Պոլսոյ թերթերէն կը տեղեկանանք որ հանգուցեալ Պ. Կարապետ Ելեմից 200000 ռուպիի հարստութիւն մը թողուցած է, զոր կը ժառանգեն իր ծնունդի եղբայրը, Տօքթ. Եղեան և իր քեռորդները:

Երուսաղէմի արդի Ելեմից Տեսուչն մէկ տեղեկագրէն կ'երեւի որ, երեք տարի առաջ եկեղեցականի մը վանքին նուիրած 200 ոսկին, ինչպէս նաև «Սիւն»

Երբ ի հրատարակութեան համար Ս. Հայրապետի նուիրատուութիւնը ու մէկ քանի Ռուսահայերու ըրած նուէրները նշանակուած չեն հաշուետուներուն մէջ:

— Կրօնական ժողովոյ որոշման համաձայն, Պատրիարքարանը շրջաբերականներ ուղղեց առաջնորդներուն, տեղապահներուն և փոխանորդներուն, յանձնարարելով որ Առաջնորդականի գործերը չի յանձնեն աշխարհական փոխանորդներու:

— Բրոֆ. Գր. Խալաթեանց վերջերս հրատարակած է գերմաներէն գիրք մը որով ամփոփ վաղափար մը կուտայ ժիւ. դարու հայ գրականութեան և մասամբ հայ գիտութեան գլխաւոր հոսանքներուն մասին:

— Պաքուի Հայոց Մարդասիրական Ընկ. նստագոհ՝ փառաբան Պ. Ս. Յարութեան կ'աշխատի Պաքուի մէջ «Չայն» անուամբ հայերէն ամենօրեայ թերթ մը հրատարակելու: Թիֆլիզի մէջ ալ, «Ժողովուրդ» և «Խօսք» անուններով երկու ամենօրեայ թերթեր հրատարակելու համար գիտութեան եղած են:

ՏԵՂԱԿԱՆ

Ազգ. երեսփոխան և Քաղաքական Ժողովի անդամ Տիար Աստմ Արսլանեան երկու օր առաջ զմարդութիւնը ունեցաւ կորսնցնելու իր չորս ամսուան զաւակը: Մեր ցաւակցութիւնը կը յայտնենք:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ-ԵՊԻՊՏՈՍԻ Ի ԳԱԼԻԻԷ

Ազգային Դաւառական վարչութեան պատ. Քաղաքական Ժողովը՝ նկատելով որ կանոնաւորութիւնը կը պահանջէ որ իրեն ներկայանալի խնդիրները կանխաւ ու սուսմասիրութիւն և խնդրոց կարգն անցնին, այս պաշտօնական Յայտարարութիւնով կը ծանուցանէ յարգելի հասարակութեան թէ այն ազգայիններն որ Ժողովոյ ներկայանալի խնդիր ունին, նիստերու համար սահմանաւ օրէն՝ այն է ուրբաթէ առ նուագն երկու օր յառաջ հաճին իրենց խնդիրը գրով ներկայացունելու մեզ՝ ստիպողականութեամբ համեմատ մերձաւոր կամ յաջորդ նստի մը Օրակարգն անցունելու և պէտք եղած լուծումը տալու համար:

Բերանացի խնդիրներն երբեք ի ներկայիս չեն առնուիր Ժողովոյն կողմէ:

Կը ծանուցուի նաեւ թէ նշանուած պաշտօնական գործողութիւններն ասկէ ետքը Առաջնորդարանի Դիւանատան մէջ պիտի կատարուին չորեքշաբթի օրերն առաւան ժամը 9-12 և իրիկուններն 3 1/2-5. շաբաթ օրերն ալ միայն առուները: Ուրիշ օրեր ալ կարգի գործողութիւններ չպիտի կատարուին բնաւ:

Նշանուելու կամ ամուսնանալու փափաքող այն ամուրի ու այրի երկուսն ալ գայիներն, որ Երկրպագութիւնը ծնած չեն, պարտաւոր են իրենց ծնողավայրի կամ Երկրպագութեան գալէ յառաջ վերջին անգամ թաղական տեղւոյն Ս. Առաջնորդին կամ տեղապահին ստորագրութիւնով ու Առաջնորդարանի պաշտօնական կնիքով հաստատուած վկայական մը ներկայացնել Առաջնորդարանին թէ իրենց ոչ մէկ տեղ նշանուած կամ ամուսնացած չըլլալով և Երկրպագութիւնը չեն նշանուելու կամ ամուսնանալու: Եւ Եւ արգելիչ պատճառ մը չունին:

Այն վկայականներն, որոնք այս պայմաններն ամբողջովին չեն պարունակեր, պիտի մերժուին պարզապէս:

Կը խնդրենք արտասահմանի հայ լրագրութեանը բարեհաճել արտասպիկ Յայտարարութեան վերջին մասը ի գիտութիւն այն ազգայիններուն, որոնք Ամերիկայէ և ուրիշ տեղերէ յաճախ Երկրպագութեան տեղական ազգային հոգեւոր իշխանութեանց կը դիմեն նշանուելու կամ ամուսնանալու համար:

Առաջն. փոխանորդ ՅԱՐԱՊԵՏԻՆ ԳԵՂԵՍ՝ ՅԱՍՏԱՆԿԱՆ

26 Յուլիս, 1905 (Կնիք)

ԱԶԳ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԵՊԻՊՏՈՍԻ ԻՒՒԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾՈՑ

Ազգապատկան կալուածներէն Շէյխ Ելմանի, Օմինանի և Ազիզիէի (միտի-րիյէթ և մերքէզ Կիզէ) հողի 211 ֆէտ-տանը մաս առ մաս կամ ամբողջութեամբ աճուրդի գրուած ըլլալով, փափաքող վարձակալներէն կը խնդրուի որ իրենց վերջին գինը գոց պահարանի մէջ մինչեւ յառաջիկայ երկուշաբթի, 31 Յուլիս 1905, Ազգային Առաջնորդարանը դրկեն. պէտք եղած մանրամասնութեանց և բացատրութեանց համար դիմել ամեն առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12, և կէս օրէ յետոյ 4էն 6, կալուածոց Դիւանը Առաջնորդարանի մէջ: 27 Յուլիս 1905, Գահրէ (Կնիք)

ՀԱՐԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՏՈՒՆ

Մեզմէ կը խնդրուի ծանուցանել թէ քաղաքիս Լսարան-Ընթերցատան սրահը, որ ժառանգ Ռօսէթթի Թաղը կը գտնուէր՝ փակուած է ամսոյս 22ին, և թէ անոր տեղ ձեռնարկուած է կառուցանելու նոր շէնք մը Թէմէլիֆիյէի մէջ, Շարէ Կան-թարաթ է Տիքքա, Գիւլպ տէ Դոնտի գիմարը: Շէնքը պիտի բաղկանայ 120 քառ. մեկը տարածութեամբ ընդարձակ սրահէ մը և երկու սենեակներէ, և պատրաստ պիտի ըլլայ մինչեւ երկու ամիս:

Տիար և Տիկին Մ. Ժամկոչեան, Տօք. Մ. Ժամկոչեան, Յովսէփ Ժամկոչեան, Տիար և Տիկին Ս. Ժամկոչեան, Տիար և Տիկին Կ. Աճէմեան, Յակոբ-ճան և Յորտիմիւն Աճէմեան, Տիար և Տիկին Կարոպետ Պէյ Շէրիմեան ցու ի սիրտ կը ծանուցանեն զառնաղէտ մահը:

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՀՈՒՓՈՒՄԷ Գ. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆԻ

որ հանդիսա ի Տէր ի հասակի 69 աւանց՝ այս առաւօտ ժամը 6ին:

Յուրաքանչեւ Կատարուի այսօր չորեքշաբթի ցերեկէ վերջ ժամը 5ին, Ս. Պօղոս Պետրոս Եկեղեցին, ուրկէ հանգուցելոյն մարմինը պիտի փոխադրուի տեղւոյս գերեզմանատունը:

Աղեքսանդրիա, 26 Յուլիս 1905

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Այս տարի նախնական կրթութեան վկայական ստանալու համար ներկայացող 3233 ուսանողներէն 1173ը յաջող ճշնութեան անցուցած են: Աւանդողներուն 170ը միայն ֆրանսերէն գասըթացիք կը հետեւին, թաղած 3063ը՝ անգլիներէն:

— Երկրպագութիւն մէջ ի տալացի խումբ մը գրումատներ հիմնած են կալուածական վարկի նոր ընկերութիւն մը:

— Ամերիկացի երկրախոյզ Պ. Մաք Միլըն, որ ասկէ առաջ երկու անգամ ճամբորդած էր Կապոյտ Նեղոսի վրայ՝ կը պատրաստուի երրորդ ճամբորդութեան մը, և այդ նպատակով Երկրի մէջ շինելու տալ փայտէ փոքր նաւեր: Մաք Միլընի նպատակն է գետային վաճառականութեան ճամբայ մը բանալ Հապէշիտանի և Սուտանի միջեւ:

— Ժանտախտի և Պաճարախտի գէմ կուսելու համար 10000 եգ. ոսկւոյ նոր վարկ մը շնորհուցաւ Առողջապահական վարչութեան:

— Առողջապահական խորհուրդին մօտ եղող պատուիրակը հաղորդած է որ ժանտախտի պատճառով Ատալիայէն մեկնող նաւերը ամսոյս 17էն սկսեալ պիտի ենթարկուին 48 ժամ քարանձիւային ճննութեան և ապանելման համար:

— ԿՈՅՐ ԳՈՂԸ.— Երկու կոյր ֆէքի-ներ անցեալ կիրակի Մանսուրայէ Իպիս կ'երթային (Քաֆր-է-Տաւարի մօտ): Անոնցմէ մէկը գիտնալով որ իր ընկերը զըրպանը տասը ոսկի ունի՝ ուղեց զայն. գողնալ, և նպատակին հասնելու համար վարպետութիւն մը խորհեցաւ: Երբ ջրանցքի մը մօտէն կ'անցնէին՝ ընկերը հարցուց թէ գիտէ՞ր այս ջրանցքին անունը: Միսին բացասական պատասխանին վրայ, «Բարեկամս, ըսաւ անոր, այս ջրանցքը սատանայի մը՝ նուիրուած է և ով որ հոն լողնայ երկինքի օրհնութիւնը կ'ընդունի»: Գումարն ունեցող բարեպաշտ ֆէքին փութաց ջուրը նետուի, կարծելով թէ ընկերը իրեն պիտի հետեւէր: Բայց ասիկա որ երկնային օրհնութեան վրայ շէր մտածէր՝ լողցողին հանդերձներն առաւ ու փախաւ:

Ջերմեանդ ֆէքին իսկոյն հասկցաւ իր զմարդութիւնը և օգնութիւն կանչեց: Կաֆիր մը անոր աղաղակներուն վրայ հասաւ, և գործին մանրամասնութիւնը լսելով՝ զողին ետեւէն ինկաւ, զայն ձերբակալեց ու դատարանին յանձնեց:

— Ժանտախտ.— Ամսոյս 22ին վերջացող շաբթուն մէջ ժանախտի 15 դէպքեր արձանագրուած են: Ասոնց 9ը Աղեքսանդրիա, 2ը Տամանհուր, և մէկէկ հատը՝ Բօրք Սայիտ, Ալմուս, և Քաֆր Զալթի:

— Որոշուած է որ 1908 թուականին կատարուի Երկրպագութեան մարդահամարը, Նախապատրաստութիւններու պիտի ձեռնարկուին հիմակուց:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բեդրասպուրկ, 27 Յուլիս.— Չօրավար Լինիէլի կը տեղեկագրէ որ ամսոյս 21ին Ճաքոնցիք ջոկատ մը զօրք ցամաք հանեցին Քասթրիպ ծովածոցին եզերքը: Ամուր գետի բերին հարաւային կողմը:

Նիւ.— Էսրք 27 Յուլիս.— Վերջնականապէս որոշուեցաւ որ լիազօրները մեկնին դէպի Յալըր ծոցը, ուր պիտի ճաշեն նախագահ Ռուզ-վիլիմի հետ, և կէսօրէն ետք իրենց ճամբորդութիւնը պիտի շարունակեն, և Օղոստոս 7ին պիտի հասնին Բօրքսմարսի:

Օտտա, 27 Յուլիս.— Կառավար-

ութիւնը յայտարարութեան մը մէջ կըսէ որ բաղադրին վերջին խառվուածեան ընդ որ պատասխանատուները հրեաներն են:

Կ. Պոլիս, 27 Յուլիս.— Դեպքան-ներէն շատեր սպառնալից անանուն նամակներ ստացան:

Պերլին, 27 Յուլիս.— Կըսուի որ վիլհելմ կայսրը Նորվեկիոյ Թագաւորութեան կառավարէ Հօհենցոլերնի ընտանիքէն իշխան մը:

Լոնտոն, 28 Յուլիս.— Ծովային Լուծիւնը որոշեց որ Մանչի նաւախումբը Օղոստոս և Սեպտեմբեր ամիսներու միջոցին պտոյտ մը կատարէ Պալմիրի մէջ և այցելէ Աքանտիակեան նաւահանգիստներուն:

Ատէն, 27 Յուլիս.— Ռուսական «Քուպան» յաճախորդը երեքշաբթի օրը կարմիր ծովին մէջ կեցուց անգլիական «Ֆալկիթ» նաւը, և անոր լուրջութեամբ քննեց:

Լիվրբուլ, 28 Յուլիս.— Քաղաքը Սաւթ Իթրիէի հետ միացնող Էլեքտրական կառավարման միջոցաւ ամենայն արագութեամբ կ'ընթանալ զարնուեցաւ ուրիշ կառավարի մը որ գծին վրայ կը կենար: Քսան երկու գիտնական և չորս վերաւորներ հանուեցան:

Ս Ա Կ Ա Ր Ա Ն

Երեկ երեկուս ժամը 1 Իս Ժողով

Էրեկըրըրէ Պանք Ա. Ո.	14
Ենչընէ	27 318
» նոր	27 318
Բասա տի Ունթոն	130
Պանք տ'Աթէն	130
Տէլթա Լայթ Ա. Ո.	13 118
Հիւլուս	28
Է. Թիւրք	Յընք. 132
Իսմէ	Ա. Ո. 7 316
Անքանսպրէա Լիւ Էնի.	18
Իսհիւրէ	» » Յը. 1140
Թանթա	» » Ա. Ո. 28
Տաիւրէ Սանիյէ	28 318
Բրէտի ֆոնտի աքսիս	Յը. 825
» » օպիկատիս հին	» » 315
» » նոր	» » 273

Ինիւրըն Ինիւրմենդ

Էստ Էյնէսի Լիւ. Ա. Ո.	1 318
Ինիւրըն Էնգէյոս	15116
Էնիւրըրայ Էստ տիւլէրմէնդ	10 112
Ինիւ. Լէստ Էստ ճէնըրէ Դըրըր	0.13110
Ինիւ. Դըրըր Էստ Ինիւրմէնդ	1.318
Պեհերա	Ե. Ո. 41 112
Տէլթա Լէնա	2 9116
Ուստա	6 1116
Ինիւրըն Մարգէթ	0.23
Ենիւրմէն Հօթի	10
Բրասն Պրիւրըր Աղեքս. Յը.	200
» » Գահրէ	120
Բօթըն միւլ Ա. Ո.	0.5.3
Դիւր Էստ Սոստ	0.34.2
Չիմէթ	73
Սըիմիկ	2.4
Անիւ.— Ամերիկըն Նաւ	5 818
Մէնգալէ	4 114
» Տիքքա	Ե. Ղ. 95
Թրամէլ Աղեքս. Բրիւլ.	161
» » Տիւլիստա	342
» » ԲԱՄՊԱԿ	

Լիվրբուլ. Յուլիս 26

Օրուան վաճառումը, հափ.	3000
Որմէ Երկրպագութեան	400
Օղոստ. Սեպտ.	5.78
Հակա. Նոյեմ.	5.81
պատրաստը	8.92

ԵՊԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄՊԱԿ

Խաղիկ. Պաքո. Աղեքսանդրիա, Յուլիս 28	
Նոյ. 1905ի	Բիւլ. 13
Յուլ. »	14 1116
Մարտ »	15 1116
Յուլիս »	»
Օղոստ. »	18 3132

ՍԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հեղբանապետի Պրիսթոլ հոթելի գլխավոր, մասնաճիւղ Նոր Պաշարի գիմարի

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

ՄՈՒՍԲԻ

Հարիզի 1901ի Ցուցահանգեստին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն ՄԵԾ վարձատրութիւնը, փափաքողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուցակը ամեն լեզուի,

Խրաքանչիւր ՍԻՆԿԵՐ մեքենայի վրայ փընտել այս վաճառանիշը (marque),
ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպառածա Սինկերադորի ձրի գասեր և մեքենաներու ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ- վճար ման գիւրութիւններ- Սինկեր կարի մեքենանի ըր աշխարհի լաւագոյններն են։ (29)

S. S T E I N

ՍԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԷՅՆ

ՀԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏՐԱ, ԷԶՊԵՐԻԷ

Իններու, Այրերու և Տղաքներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գիները Չափաւոր են։

ԼԵՐՁԻՆ ՆՈՐԱՑԵՆՈՒԹԻՒՆ

Հիւր որական վերամրաք (ասանեօր) տպրանքները բնակարան կը զրկուին։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՅՆ - ԷԼ ՍՈՒՐԷՅՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖԻԼԵՆԵՐՈՒ ԳՕԼԷՃԻՆ ԴԻՄԱՑ

ՄԱՍՆԱԿԻՐ ԶԻԻՂ

ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐՈՒ

Edm. Etournaud & Cie

Cognac

Ժողէֆ Էթուռնո և Ընկ. Գոնեպր

L. Bezagu & Cie

Bordeaux

Լ. Պէզակիւ և Ընկ. Պոնու

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվաիէ, Մէօրօրլի

ԾԱԽՈՒ ԳՐՔԵՐ

Լուսաբերի խմբագրատան մէջ.

Ղը. ող

Ֆրանսահայ Նոր Բառադիրը պատկերազարդ, Գուրտն Լուսինեան, Երկու հատոր

120

History of Armenia. by Ter Gregori (Պատկերազարդ Հայոց պատմ. անգլիերէն)

15

Լուսինեան, Միլիք Ս.

Դաւիդ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բակուրան

5

Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա.

Պրակ,

2

Մի Տեսութիւն Կիլիկիոյ

Հայկական իշխանութեան վը-

րայ, Բակուրան

12

Քարոզներ, Քարգէն Ծ.

Վարդապետ Կիլիկիացիներ

10

Կոյրա Յովհաննէս Պատ-

րիւր, Նոյն հեղինակին

13

Ծովը- Տլուք և Հոռմկայ

Նոյն հեղինակին

7

Բառգիրք Հայերէնէ Քրան

սերէն, Գ. Լուսինեան

60

Պատմութիւն Արեւելեան

Խնդրոյ և Առաջնորդ Հայկա-

կան հարցի, Բրոֆ. Կ. Թու-

18

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառութիւնը ստացած է Բարիզի առաջնակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ երկը տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շահած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձանէ Նոր սկսած կամ հինցած հոսուսները, շիշատը (կուլթ միլիթիւր), միզանցքի կծկումները, փամփոտատալը (սիսթիսթ) և ծննդական և միզային գործարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները, կը դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային հիւանդութիւնները։

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժա. մը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ Ալի փողոց, Ամբրիկեան գրաւաճառանոցին վրան։

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈԹԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԼՕԶԱՆ, ԶՈՒԻՑԵՐԻՍ

Հրդ տարեշրջան

Հօգանի Հայ Կրթարանը առողջ և հիմնական կրթութիւն և դաստիարակութիւն կուտայ 8-20 տարեկան աշակերտներու։ Աղագային կրթութիւնը տեղի կ'ունենայ հաստատութեան մէջ, իսկ եւրոպականը, մեր ան. միջական հսկողութեան տակ՝ տեղական կառավարական հանրածանօթ գպրոցներուն մէջ։

1905-06 ի շրջանին ձմեռուան վեցամսեան կ'սկսի Սեպտ. 1ին։ Անոնք որ լեզուի կամ որ և է ճիւղի մը մէջ տկար են կ'ընան կանուխ գալ և պատրաստուիլ մեզ մօտ։

Ընդունելութեան տարիք՝ 8 էն 15։ Վարժարանս այս տարի ալ հինգ աշակերտ պիտի ընդունի մեծ զեղջով։ Կշարունակուի հաստատութեան պատկերազարդ ամսաթերթին, Գիտութեան, բաժանորդագրութիւնը։

Տնօրէն

Մ. ՆԱԼԲԱԴԻԱՆ

Հասցէ՝ Տգրթ. ի Գիտութիւնս

Institut Armenien

Lausanne, Suisse

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԹԻՒՆ

ԼՕԶԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Տարեկան 12 Քրանք

Վեցամսեայ 7 Քր.

Բաժանորդագրինը կանխիկ է Յօդուած, թղթակցութիւն և բաժանորդագրին զրկել հետեւեալ հասցէին՝

M. NALBA DIAN

Institut Armenien

Lausanne

(Suisse)

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ

LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

— ❦ —

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքիւ։

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Քրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահարաժիւններու գումարը Քրանք 27,670,882։

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲԻ տիեզերական բոլիսը մինչև հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնապանութեան եւ մինչև իսկ պատերազմի տեսն։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ, 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչև 5 տարի վերադին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետոյ ապահովագրինները 5 առ 100 տոկոսով հանգերձ վճարելով, մէկ տարիվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակա. միջոցի մը համար, այն վէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մ'նացած ապահովագրինները։

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐԲ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարգ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպատաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսաբեր» ի խմբագրատունը։

ՏՕԳԹ. Ի. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ՔԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ՇԵՓԸՐՏՍ ՇՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՑԸ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, ելքերական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կապարելագործեալ դրութեանց։

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակունքներ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) օրոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրագոյցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակունքներու տոկոսու. թիւնը և տեղականութիւնը։

Նոյնպէս կը պատրաստէ քառուէ լինտերով ակունքներ, և առանց ցաւի կը քաշէ փնտուած ակունքները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիղերու մոյրկեանական թմրութեամբ։

Ծանախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իւրիկուսն 6ը։